

JINA: Areba Silas

TAREHE:29/05/2020

ANWANI: silasareba@gmail.com

DINI NA JAMII

MABADILIKO YA UBUDDHI NA UHINDU KWA MUJIBU WA JAMII YA LEO.

KAULI 1

Kulingana na wanasholojia, dini imefafanuliwa kwa kutumia nyenzo tatu. Mwanzo, dini ni aina ya utamaduni; pili inahusisha maswala ya imani ambayo huegemea itikadi za kimila na hatimaye, dini huwasilisha wazo la kuwa na malengo. Haja ya wanasosholojia ni kutazama jinsi dini zina mipangilio na sio kutazama ikiwa Imani zao ni za kweli au la. Ufafanuzi unaorithisha unasema dini ni imani zinazotokana na matendo ya kiitikadi. Hii inarithisha kwa sabababu dini huhusisha itikadi na kutokana na itikadi hizo Imani huibuka. Kwa mfano, mwanasosholojia Emile Durkheim anafafanua dini kama mfumo wa matendo na mitazamo yanayohusiana na vitu takatifu (Kurtz 2015).

KAULI 2

Uhindi na ubuddhi ni miongoni mwa dini kongwe duniani leo. Dini hizo mbili zimeweza kuhifadhi desturi zao kwa miaka mingi. Tukianza kwa kulinganisha, dini hizi mbili huamini katika mtu kufa na kuzaliwa tena katika mwili tofauti. Wao huona kuwa ni vyema kuvunja mzunguko usioisha wa kuzaliwa na kufa. Ulinganisho wa pili ni kuwa dini hizi mbili huamini sana katika kutafakari. Wao huamini kuwa uungu wa hakika na ukweli hupatikana ndani ya mtu na sio kwa mazingira yake ya nje. Dini hizi mbili pia huwa na tofauti kadhaa. Mwanzo, wabuddhi hawana itikadi za kitamaduni. Hawafanyi itikadi za maombi kama wahindu. Tofauti ya pili ni kuwa wabuddhi hawana miungu, ilhali wahindu wana maswala ya mambo ya kiroho kufanyika kuwa ya kimwili na vilevile wana miungu ya kike na ya kiume. Mifano ya miungu ya wahindu ni kama vile Saraswati, Brahma, Vishnu, Shiva na Durga (Kurtz 2015).

KAULI 3

Rabi, mchungaji na imamu wanaimani sawa kuhusu maisha baada ya kifo. Wote wanaamini kuna maisha baada ya kifo na kuwa ndiyo maisha yanayoamua hatima ya watu. Wote wanaamini ni Mungu hutupa uzima na sio binadamu, na kuwa ni kwa maisha hayo ya baadaye ambapo inabainika ikiwa marehemu anaenda mbinguni au jahanamu. Hata hivyo, wabuddhi hawana mtazamo sawia. Wao wanaamini kifo ni kawaida na ni sehemu ya mzunguko wa maisha. Wanaamini kwamba kifo cha mtu humalizia kuzaliwa kwa mwili mpya na kuwa roho yake husalia ikitafuta maisha mapya na mwili mpya. Wabuddhi huthaamini wazo hili na huliona likirithisha. Kwa mfano, kulingana na mchungaji, Kristu alikufa na akafufuka na kwa hivyo kuna maisha baada ya kifo kwa wakristo (Kurtz, 2015).

KAULI 4

Mwanaanthropolojia Kelli Swazey anaamini maisha hayaishi wakati wa kifo. Anaamini kuwa kuna maisha baada ya kifo na kuwa watu wakifa wanaanza maisha mapya. Kelli Swazey anatoa mfano wa utamaduni ya Indonesia ambao huhifadhi mwili wa mpendwa wao kwa sababu wanaamini kuunganika kwa waliohai na waliokufa hauishi wakati wa kifo. Mahusiano hayaishi kupitia mwisho wa pumzi. Hivyo basi, bado kuna mahusiano na wapendwa wetu ata baada ya wao kufariki.

KAULI 5

Kuna mambo ya kimsingi ambayo hutambulisha dini za kienyeji. Wanaamini katika uanimi. Hii ni kumaanisha wanyama na asili huwa na uroho na hisia. Wanaamini katika uganga. Kwa dini za kitamaduni, uganga una nguvu na ni muhimu sana. Kulingana na dini hizi, uganga unawezatumika kumthuru mtu na pia kumfanya mtu afanikiwe maishani. Wanaamini katika ushirikina. Hapa ni pale mtu hutabiri maisha yajayo ya mtu au ya jamii. Dini za kienyeji pia huwa na miiko. Mambo yasiyopaswa kufanywa yakifanywa, wafanyao hivyo huadhibiwa. Mfano wa dini ya kitamaduni ya aina hii ni ile dini ya kijapani ya Shinto.

KAULI 6

Usasa na utamaduni wingi zimeathiri dini za kienyeji kwa njia nyingi. Usasa umevunja miingiliano ya kijamii ambayo iliunganisha jamii za jadi. Siku hizi, watu hawafanyi maombi na ibada kama familia vile ilivyokuwa zamani kwa sababu watu wako maeneo tofautitofauti

wakijaribu kumudu maisha. Dini za kitamaduni zina mila tofauti. Kwa mfano, utamaduni wa waislamu na wahindu ni tofauti zinatofautiana katika kuabudu. Utamaduniwingi umesababisha mwingiliano wa watu na tamaduni na hivyo kumekuwa na kubadilishana tamaduni za kiroho za maeneo tofauti. Dini, kwa mfano za kikristu na kiislamu zimejaribu kudumisha Imani zao licha ya usasa na tamaduniwingi.

KAULI 7

Ubuddhi wa Theravada kule Marekani ni mafundisho kongwe mno ya wazee Marekani. Mafundisho haya hujikita katika mambo ya kimsingi ya kibuddhi kama vile kiroho, nidhamu na kuelimika kwa mtu, umuhimu wa matendo na mawazo mema na sababu za maisha ya kimonaki. Wazo hili liliibuka miaka mingi baada ya kifo cha Buddha. Kwa mfano, hii ni falsafa ya kidini inayoangazia maisha ya mtu kwa mujibu wa nidhamu yake, maisha ya kiroho na uungu (Wendy, 2008).

KAULI 8

Tofauti ya kwanza ni kuwa Wat Phila hudhihirisha mpangilio na utaratibu ambao unakaribiana sana na ule wa itikadi za jadi za Theravada kule Asia, tofauti na CIMC. Mpangilio wa Ubuddhi ndani ya Wat Phila ni wa kihierakia na watawa walio uongozoni wanaitia wakfu. Wat Phila ni mahali pa kelele za nyimbo na majadiliano ilhali CIMC ina mpangilio wa utulivu na utafakari. Pili, matendo ya Ubuddhi ndani ya Wat Phila hudhihirisha wingi wa Ubuddhi wa kitamaduni ikilinganishwa na CIMC. Mwisho, watawa wa Wat Phila hawasisitizi Imani za kishirikina za kibuddhi kama wafanyavyo wabuddhi wa CIMC, ambayo ina viwango vya chini vya u dini na msisimko, ikilinganishwa na Wat Phila. Wat Phila hujichukulia kuwa kikundi kimoja ilhali CIMC imejipanga katika makundi madogo madogo. Ulinganisho ni kama ufuatao. Kwa sehemu zote mbili, kuna Imani katika kutafakari. Pili, wote wanaamini katika itikadi ingawaje sio katika viwango sawa, na mwisho, wote wana fikra sawa ya kiroho.

Sangha hurejelea mpangilio wa ubuddhi wa kitawa ambao umejumuisha watawa, walei wa kiume, masista na walei wa kike. CIMC na Wat Phila wana mitazamo tofauti kuhusu Sangha. Wat Phila hujichukulia kuwa kikundi kimoja ambapo vikundi vidogo ni sehemu ya jamii kubwa, harusi na sherehe na hivyo kujumuisha kundi zima la Sangha. Kwa upande mwingine, CIMC imejipanga katika vikundi vya majikundi madogo yaliyobuniwa kwa kibinafsi ya watu. Katika CIMC, hakuna kuidhinisha sherehe za kibuddhi. Mpangilio wa vyeo ndio hutofautisha Sangha na makundi hayo mawili.

Kazi zilizonukuliwa

Kurtz, Lester R. Gods in the global village: the worlds religions in sociological perspective.
Sage publications, 2015.

Cadge, Wendy. Heartwood: the first generation of Theravada Buddhism in America. University
of Chicago press, 2008.